

U S T A W A

z dnia 2025 r.

o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2¹ w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) promocja napojów alkoholowych – publiczną degustację napojów alkoholowych, rozdawanie rekwizytów związanych z napojami alkoholowymi, organizowanie premiowanej sprzedaży napojów alkoholowych, sprzedaż napojów alkoholowych z zastosowaniem upustów, rabatów, bonifikat, pakietów i programów lojalnościowych, darowizn, nagród, wycieczek, gier losowych, zakładów wzajemnych, wszelkich form użyczeń, transakcji związanych, wszelkiego rodzaju talonów i bonów oraz udzielania innych niewymienionych z nazwy korzyści majątkowych lub osobistych dla nabywcy napojów alkoholowych, a także inne formy publicznego zachęcania do nabywania napojów alkoholowych;”;

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wydzielone stoisko – oddzielone od pozostałej powierzchni samoobsługowej placówki handlowej o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m², ciąg handlowy lub lada;”;

2) w art. 9³ ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na:

¹⁾ Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu ... r. pod numerem ..., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

- 1) działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) pokrycie kosztów udziału lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarki w czynnościach, o których mowa w art. 12a ust. 3 i 4a ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).”;
- 3) w art. 9⁶ ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, prowadzi się w punktach sprzedaży, którymi są:

 - 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych;
 - 2) wydzielone stoiska;
 - 3) pozostałe placówki samoobsługowe oraz inne placówki handlowe, w których sprzedawca prowadzi bezpośrednią sprzedaż napojów alkoholowych, z wyłączeniem napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa.”;
- 4) w art. 13:
 - a) w ust. 1 wyraz „naczyniach” zastępuje się wyrazem „opakowaniach”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Opakowania, o których mowa w ust. 1, w których ilość nominalna napoju alkoholowego nie przekracza 300 ml, są wykonane wyłącznie ze szkła lub metalu.

1b. Wygląd opakowań, o których mowa w ust. 1, oraz wygląd i treść umieszczanych na nich informacji nie może:

 - 1) zachęcać do spożywania napojów alkoholowych przez osoby do lat 18;
 - 2) łączyć spożywania alkoholu ze sprawnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami;
 - 3) zawierać stwierdzeń, że alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspakajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych;
 - 4) zachęcać do nadmiernego spożycia alkoholu;
 - 5) przedstawiać abstynencji lub umiarkowanego spożycia alkoholu w negatywny sposób;
 - 6) podkreślać zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju alkoholowego;
 - 7) wywoływać skojarzeń napoju alkoholowego z:
 - a) atrakcyjnością seksualną,

- b) relaksem lub wypoczynkiem,
 - c) nauką lub pracą,
 - d) sukcesem zawodowym lub życiowym;
 - 8) budzić wątpliwości ani wprowadzać w błąd w zakresie identyfikacji napojów alkoholowych;
 - 9) uniemożliwiać odróżnienie napojów alkoholowych od innych środków spożywczych, w szczególności od środków spożywczych przeznaczonych dla dzieci.”;
- 5) w art. 13¹:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych.”,
 - b) uchyla się ust. 2,
 - c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Zakazy określone w ust. 1–8 nie obejmują promocji napojów alkoholowych prowadzonej wewnątrz pomieszczeń hurtowni, punktów prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz na terenie punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.”,
 - d) uchyla się ust. 11;
- 6) uchyla się art. 13²;
- 7) w art. 13³ ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Przychodami Funduszu są środki stanowiące koszty Narodowego Funduszu Zdrowia, o których mowa w art. 117 ust. 1 pkt 4d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”;
- 8) w art. 14 w ust. 1:
- a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) na terenie zakładów leczniczych podmiotów leczniczych i w pomieszczeniach innych obiektów, w których są udzielane świadczenia zdrowotne;”,
 - b) w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) na terenie stacji paliw.”;
- 9) po art. 14 dodaje się art. 14¹ w brzmieniu:
„Art. 14¹. Zabrania się sprzedaży detalicznej alkoholu etylowego w postaci innej niż płyn, przeznaczonego do spożycia przez ludzi.”;
- 10) w art. 15:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprzedający lub podający napoje alkoholowe, w przypadku wątpliwości co do ukończenia przez nabywcę 18. roku życia, jest obowiązany do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.”,

- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku nieokazania przez nabywcę dokumentu, o którym mowa w ust. 2, sprzedający lub podający jest obowiązany odmówić sprzedaży lub podania napoju alkoholowego.”;

- 11) po art. 15 dodaje się art. 15¹ w brzmieniu:

„Art. 15¹. Zabrania się sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży po cenie nieprzekraczającej kwoty należnego od nich podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług.”;

- 12) w art. 18:

- a) w ust. 7 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu, z uwzględnieniem ust. 15”;

- b) dodaje się ust. 15–17 w brzmieniu:

„15. Sprzedaż na odległość napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży może być prowadzona przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie z odbiorem w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych, w tym prowadzonym przez innego przedsiębiorcę, zwanym dalej „punktem odbioru”.

16. Napoje alkoholowe w ramach sprzedaży, o której mowa w ust. 15, przekazane do punktu odbioru oznaczają się w sposób umożliwiający ich identyfikację oraz ze wskazaniem imienia i nazwiska nabywcy.

17. Do odbioru napojów alkoholowych w ramach sprzedaży, o której mowa w ust. 15, jest uprawniony wyłącznie nabywca.

18. Sprzedawca w punkcie odbioru jest obowiązany do weryfikacji tożsamości oraz wieku nabywcy w momencie odbioru napoju alkoholowego w ramach sprzedaży, o której mowa w ust. 15, w tym uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego tożsamość i wiek nabywcy. W przypadku nieokazania

przez nabywcę dokumentu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, sprzedający jest obowiązany odmówić wydania napoju alkoholowego.”;

13) w art. 21 w ust. 1 po wyrazach „zwanych dalej” dodaje się wyrazy „w niniejszym rozdziale”;

14) w art. 45 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Kto wbrew art. 13 ust. 1–2:”;

15) w art. 45² ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto wbrew art. 13¹:

- 1) prowadzi reklamę lub promocję napojów alkoholowych,
- 2) prowadzi reklamę lub promocję produktów i usług, których nazwa, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie wykorzystuje podobieństwo lub jest tożsame z oznaczeniem napoju alkoholowego lub innym symbolem obiektywnie odnoszącym się do napoju alkoholowego,
- 3) prowadzi reklamę lub promocję przedsiębiorców oraz innych podmiotów, które w swoim wizerunku reklamowym wykorzystują nazwę, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie związane z napojem alkoholowym, jego producentem lub dystrybutorem,
- 4) informuje o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 13¹ ust. 5 i 6, podlega grzywnie od 20 000 do 750 000 złotych albo karze ograniczenia wolności, albo obu tym karom łącznie.”;

16) po art. 45³ dodaje się art. 45⁴ w brzmieniu:

„Art. 45⁴. 1. Kto wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 14¹, sprzedaje detalicznie alkohol etylowy w postaci innej niż płyn, przeznaczony do spożycia przez ludzi podlega grzywnie.

2. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.”;

17) w art. 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Napojem alkoholowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest płyn przeznaczony do spożycia przez ludzi zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego o zawartości alkoholu przekraczającej 0,5% objętościowych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 97:

a) w ust. 3:

– pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17) wspieranie zadań z zakresu zdrowia publicznego dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami realizowanych ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, o którym mowa w art. 88 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych;”,

– po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) wspieranie zadań realizowanych ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, o którym mowa w art. 13³ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;”,

b) po ust. 3h dodaje się ust. 3ha w brzmieniu:

„3ha. W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 3 pkt 17a, Fundusz, przekazuje na rachunek Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów środki finansowe w wysokości 22 mln zł ze środków uzyskiwanych przez Fundusz zgodnie z art. 12c ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 oraz z 2025 r. poz. 340), uwzględniane w planie finansowym Funduszu zatwierdzonym w trybie, o którym mowa w art. 121 ust. 4, albo ustalonym w trybie, o którym mowa w art. 121 ust. 5, albo w trybie, o którym mowa w art. 123 ust. 3.”;

2) w art. 117 ust. 1 po pkt 4c dodaje się pkt 4d w brzmieniu:

„4d) koszty zadania, o którym mowa w art. 97 ust. 3 pkt 17a;”.

Art. 3. Napoje alkoholowe, które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w opakowaniach niespełniających wymagań określonych w art. 13 ust. 1a i 1b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą pozostawać w obrocie do dnia 31 stycznia 2026 r.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 1222, 1593, 1615 i 1915 oraz z 2025 r. poz. 129, 304, 620, 637 i 779.

Art. 4. 1. Do postępowań w przedmiocie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży zlokalizowanych na terenie zakładów leczniczych podmiotów leczniczych i w pomieszczeniach innych obiektów, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, oraz na terenie stacji paliw, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Zezwolenia, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na punkty sprzedaży zlokalizowane na terenie zakładów leczniczych podmiotów leczniczych i w pomieszczeniach innych obiektów, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, oraz na terenie stacji paliw, jak również wydane w postępowaniach, o których mowa w ust. 1, zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż przez okres 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. 1. Reklama piwa, o której mowa w art. 13¹ ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, jest dozwolona na dotychczasowych zasadach, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026 r.

2. Reklama napojów alkoholowych, o której mowa w art. 13¹ ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, może być prowadzona nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026.

Art. 6. 1. Zbiorczą deklarację miesięczną, o której mowa w art. 13² ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, za grudzień 2026 r. podmioty świadczące usługę będącą reklamą napojów alkoholowych sporządzają na zasadach dotychczasowych i składają ją w terminie do dnia 20 stycznia 2027 r.

2. Opłatę, o której mowa w art. 13² ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, wnosi się do dnia 31 stycznia 2027 r., na zasadach dotychczasowych.

3. Naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 13² ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, przekazuje kwoty wpłaconych opłat, o których mowa w ust. 2, na rachunek Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, o którym mowa w art. 13³ ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 14 dni od dnia ich wpłaty.

4. Zwrot kwoty nadpłat z tytułu opłaty, o której mowa w art. 13² ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym oraz w ust. 2, pokrywany jest na zasadach dotychczasowych.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią przychody Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, o którym mowa w art. 13³ ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 7. Uwzględnienie w planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia środków, o których mowa w art. 97 ust. 3h ustawy zmienianej w art. 2, po raz pierwszy nastąpi dla planu sporządzanego na 2027 r.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 12, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Władysław Puzoń

Dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Zdrowia

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/